

17.10.2024

Tori- ja Tuve-toiminnan kehittämishanke **T2-hanke**

versio 1.0

17.10.2024

Sisällysluettelo

1 Dokumentin tarkoitus	4
2 Hankkeen sisältö	4
2.1 Tausta	4
2.2 Hankkeen tavoite	5
2.3 Hankkeen vaiheistus	5
2.4 Tehtävä	5
2.5 Hankkeen luokittelu	6
2.6 Riippuvuudet	7
2.7 Rajaukset	8
2.8 Aikataulu	8
3 Olemassa oleva dokumentaatio	9
3.1 Lähtökohtadokumentit	9
3.2 Lait ja viranomaismääräykset	10
3.3 Muut dokumentit	10
4 Hankkeen resurssit	10
4.1 Hankeorganisaatio	11
4.1.1 Hankkeen osapuolet	11
4.1.2 Ohjausryhmä	11
4.1.3 Hanketyöryhmä	11
4.1.4 Resurssien seuranta	12
4.1.5 Ulkoisten toimittajien tai konsulttien hallinta	13
4.2 Hankkeen budjetti ja varojen käyttö	13
4.3 Tilat, laitteet ja työkalut	13
5 Toteutussuunnitelma	14
5.1 Aikataulu ja vaiheistus	14
5.2 Hankkeen vaiheistus	15
5.2.1 Osaprojekti I	15
5.2.2 Osaprojekti II	19
5.2.3 Osaprojekti III	19
5.2.4 Osaprojekti IV	20
5.3 Hankkeen päättäminen	20
6 Ohjaussuunnitelma	21
6.1 Viestintä	21
6.2 Raportointi	21
6.3 Kokoukset ja palaveri	21
6.3.1 Ohjausryhmän kokoukset	21
6.3.2 Palaverit ja yhteydenpito muihin hankkeisiin tai projekteihin	22

17.10.2024

6.4 Riskien hallinta.....	22
6.5 Muutosten hallinta.....	22
7 Dokumentointisuunnitelma	23
7.1 Hankkeen työtilat ja dokumenttien hallinta	23
7.2 Dokumentointistandardit	23
8 Liitteet.....	24
9 Versiohistoria.....	24

17.10.2024

1 Dokumentin tarkoitus

Valtiovarainministeriön julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekninen osasto (myöh. JulkiCT-osasto) toteuttaa hankkeen, jossa suoritetaan valtion yhteisten tieto- ja viestintäteknisten palvelujen järjestämisestä annetun lain (1226/2013, myöh. Tori-laki¹) ja julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain (10/2015) (myöh. Tuve-laki²) jälkiarviointi.

Hankkeessa myös laaditaan valtion yhteisten tieto- ja viestintäteknisten palvelujen toimintaa (myöh. Tori-toiminta) ja julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoimintaa (myöh. Tuve-toiminta) ohjaavan lainsäädännön jälkiarvioinnin havaintojen perusteella suunnitelma kehittämiskohteista sekä päätetään jatkokotoimista. Hankekokonaisuuden vaiheistus ja tehtävät on kuvattu tarkemmin tässä hankesuunnitelmassa.

Hankesuunnitelma antaa perusteet hankkeen toteutukseen ja toimii ohjaavana aineistona hankkeeseen liittyville toimielimille ja osaprojekteille, tavoitteena tehokas ja hallittu resurssien käyttö sekä aikataulujen pitävyys. Hankesuunnitelmaa käytetään hankekokonaisuuden suunnittelussa, mutta myös kuvaamaan ne sovitut osaprojektit sekä niiden vastuut ja tehtävät, joissa edistetään kokonaishankkeeseen toteutumista.

2 Hankkeen sisältö

2.1 Tausta

Lakia valtion yhteisten tieto- ja viestintäteknisten palvelujen järjestämisestä (1226/2013) sekä lakia julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta (10/2015) on tarkasteltu palvelujen järjestämiseen sekä turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvien seikkojen takia perinteisesti erillisinä asiakokonaisuuksina ja yksittäisten muutostarpeiden kautta lainsäädäntöjen voimaansaattamisesta lähtien.

Keväällä 2024 virkatyönä toteutetun Tuve-lain jälkiarvioinnin esiselvityksen yhteydessä syntyi kuitenkin käsitys siitä, että Tori- ja Tuve-palveluja sekä niihin liittyvää järjestämismallia on syytä arvioida kokonaisuutena tuottavuuden ja yhteentoimivuuden takia sekä mahdollisten päällekkäisyyksien poistamiseksi. Valtiontalouden tarkastusviraston (myöh. VTV) on vuoden 2023 Valtorin tilinpäätöskannanotossa myös tukenut tätä käsitystä. VTV on tilinpäätöskannanotossaan mm. kehottanut valtiovarainministeriötä ja Valtoria arvioimaan nykyllä lainsäädännön osalta mahdollisuutta säätää tehtävistä yhdellä lailla. VTV:n kehotuksen takana on tarve leikata valtionhallinnon menoja, mutta myös kehittää palveluja sekä palvelutuotantoa vastaamaan tulevaisuuden palvelutarpeita.

Valtiovarainministeriö on toimeksiannolla (VN/19401/2024-VM-1, 28.6.2024) pyytänyt valtion tieto- ja viestintäteknikkakeskus Valtoria laatimaan valtion yhteisten perustietotekniikkapalvelujen teknologia-arkkitehtuurin tavoitetilan kuvauksen. Selvitystyö ja siitä saatavat tulokset ovat osana hankesuunnitelman mukaista tehtäväkokonaisuutta, jolla valtiovarainministeriö tulee arvioimaan toimintaa ohjaavan lainsäädännön kehittämistarpeita.

¹ Ks. lisätiedot Laki valtion yhteisten tieto- ja viestintäteknisten palvelujen järjestämisestä. Saatavilla: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2013/20131226>

² Ks. lisätiedot Laki julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta. Saatavilla: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150010>

17.10.2024

2.2 Hankkeen tavoite

Hankkeen tavoitteena on arvioida tarpeet sekä keinot Tori- ja Tuve lainsäädännön kehittämiseksi. Lainsäädännön kehittämisen tavoitteena on kustannustehokkuuden ja tuottavuuden parantaminen ottaen huomioon myös valtion yhteisten tieto- ja viestintäteknisten palvelujen yhteentoimivuus, turvallisuus ja varautuminen.

Hanke tukee valtiovarainministeriön JulkICT-osaston Tori- ja Tuve-toiminnan lainsäädännön mukaista yleishallinnollista, strategista sekä tieto- ja viestintäteknisen varautumisen, valmiuden ja turvallisuuden ohjausta ja valvontaa. Hanke myös tukee yhteisten palvelujen kustannustehokasta sekä vaatimustenmukaista ja turvallista järjestämistä valtion virastoille ja laitoksille.

2.3 Hankkeen vaiheistus

Hanke on vaiheistettu osaprojekteihin, joiden tulosten pohjalta tehdään erikseen päätökset hankkeen etenemisestä hankesuunnitelman vaiheistuksen mukaisesti sekä osaprojektin käynnistämisestä ja laajuudesta.

Hankkeen *Osaprojekteissa I-III* on tavoitteena toteuttaa Tori- ja Tuve-toiminnan lainsäädännön nykytilanteen ja kehitystarpeiden arviointi, tarkastellen lakien toimeenpanoa ja soveltuvuutta nykytilanteeseen sekä lakien mahdollista täsmentämis- ja uudistamistarvetta. Arvioinnin tavoitteena on tunnistaa ja tarkentaa niitä kohteita, joiden pohjalta edistettäisiin tarvittavia lainsäädäntömuutoksia mutta myös kohteita, joiden mukainen toimeenpano on mahdollista jo nykytilanteen puitteissa.

Hankkeen *Osaprojektissa IV* on tavoitteena seurata ja ohjata valtiovarainministeriön toimeksiannon (VN/19401/2024-VM-1, 28.6.2024) mukaisesti valtion yhteisten perustietotekniikkapalvelujen teknologia-arkkitehtuurin tavoitetilan kuvauksen toteutusta sekä varmistaa tarvittavilta osin selvitystyön tuostosten huomiointi toimintaa ohjaavan lainsäädännön ja sen kehitystarpeiden arvioinnissa.

Hanke ja siihen liittyvät *Osaprojektit I-III* toteutetaan ensisijaisesti virkatyönä JulkICT-osastolle perustettavan hanketyöryhmän toimesta. *Osaprojekti IV* mukainen selvitystyö toteutetaan Valtorin toimesta, valtiovarainministeriön toimeksiannon mukaisesti. Hanketyöryhmä laati lainsäädännön esiselvityksestä muistion, minkä pohjalta arvioidaan jatkotoimenpiteinä käynnistettävien, hankkeen vaiheistuksien mukaisten osaprojektien perusteet sekä laajuus.

2.4 Tehtävä

Hanke on luonteeltaan ohjaava ja tukeva toiminto, jonka tehtävänä on tuottaa kuvaukset tarvittavista lainsäädännöllisistä ja muista kehittämiskohteista, niiden edellyttämistä muutoksista tai toimenpiteistä sekä edistää niitä sovitussa laajuudessa. Hanke tehtävänä on myös antaa päätöksentekoa tukevat perusteet jatkotoimenpiteitä varten.

Tori- ja Tuve-toiminnan kehittämistä tarkastellaan vähintään seuraavien teemojen kautta:

- Säädös- ja lakimuutostarpeiden tunnistaminen
- Kustannushyötyjen tunnistaminen
- Palvelujen yhtenäistämisen
- Palvelukeskusmalli tuotannossa
- Valtiovarainministeriön lakisäätötoiminnan ohjauksen tehostaminen
- Kilpailu - ja hankintaoikeudellinen näkökulma
- Yhteisten tv-t-palvelutuotannon tuottavuuden parantaminen

17.10.2024

- Suojattavat kohteet ja periaatteet, vaikutukset tuotantomalliin
- Yhtenäinen ohjausmalli
- Henkilöstön asema

Hankkeen keskeisimmät tehtävät jakautuvat vaiheistettuina osaprojekteille, joiden sisäiset tehtävät määräytyvät hankkeen esittämien sekä erikseen päätettyjen jatkotoimenpiteiden ja tavoitteiden mukaisesti.

Hankkeen osaprojektit (I-IV) ja niiden keskeiset tehtävät ovat:

Vaiheistus	Tehtävä	Tavoitteet
Osaprojekti I		
Lainsäädännön nykytilanteen ja kehitystarpeiden arviointi.	tvv-palveluiden lainsäädännön jälkiarviointi	<ul style="list-style-type: none"> - Arvioidaan voimassaolevan lainsäädännön toimeenpanoa ja soveltuvuutta nykytilanteeseen - Koostetaan lainsäädännön mahdolliset täsmentämis- ja uudistamistarpeet - Tunnistetaan nykytilanteen mahdollistavat kehityskohteet
Osaprojekti II		
Osaprojektissa I esille tulleiden lainsäädännön kehittämistoimien priorisointi, muutosten perusteet (ml. talous) ja suunnittelu sekä mahdolliset rahoitusmallin kehitystarpeiden arviointi, edistettävien kohteiden toteutus.	Tarkentuu osaprojekti I:ssä	Hallituskauden aikana tehtävät toimenpiteet. <ul style="list-style-type: none"> - Kehittämistoimien priorisointi - Nykyiseen lainsäädäntöön mahdollistettavat muutokset - Nykyisen lainsäädännön mahdollistavat toimenpiteet Tarkentuu osaprojekti I:ssä
Osaprojekti III		
Toimenpiteet lainsäädännön valittujen kehityskohteiden edistämiseksi.	Tarkentuu osaprojekti II:ssä	Perusteet seuraavan hallitusohjelman kirjauksiin. Tarkentuu osaprojekti II:ssä
Osaprojekti IV		
Selvitys valtion yhteisten perustietotekniikkapalvelujen teknologia-arkkitehtuurin tavoitetilasta	Valtion yhteisten perustietotekniikkapalvelujen teknologia-arkkitehtuurin tavoitetilan kuvaaminen ja toimeenpanosuunnitelma	Valtiovarainministeriön toimeksianton (VN/19401/2024-VM-1, 28.6.2024) mukaiset tavoitteet.

2.5 Hankkeen luokittelu

Hanke on lähtökohtaisesti julkinen ja siitä tiedotetaan sen mukaisesti, mitä viestinnästä (kohta 6.1) ja raportoinnista (kohta 6.2) on määritetty. Hankkeessa valmistelussa ja luonnosvaiheessa oleva materiaali on ensisijaisesti viranomaiskäyttöön, jonka takia materiaalin luovuttaminen on laissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) 9 §:n 2 momentin mukaisesti viranomaisen harkinnassa (Harkinnanvaraisesti annettava).

17.10.2024

Hankkeessa voidaan myös käsitellä salassa pidettäviä asiakirjoja, joiden salassapidon perusteena on ao. asiakirjan julkisuuslain mukainen määräys ja joihin ei sovelleta mitä hankkeen tiedottamisesta on hankesuunnitelmassa kirjattu. Asiakirjat sisältävät pääosin turvallisuusverkkotoiminnan turvajärjestelyjä koskevia tietoja, joiden oikeudeton paljastuminen tai oikeudeton käyttö voi aiheuttaa vahinkoa maanpuolustukselle, poikkeusoloihin varautumiselle, kansainvälisille suhteille, rikosten torjunnalle, yleiselle turvallisuudelle tai valtion- ja kansantalouden toimivuudelle tai muulla niihin rinnastettavalla tavalla Suomen turvallisuudelle. Hankkeen salassa pidettävän asiakirjan ja tiedon luovuttamisesta sovelletaan, mitä julkisuuslain ao. luvussa säädetään.

2.6 Riippuvuudet

Hankkeella ja siihen liittyvillä tehtävillä on tunnistettu riippuvuuksia joko valmistelussa oleviin hankkeisiin tai toimenpiteisiin sekä lähiaikoina käyttöönotettuihin ohjausasiakirjoihin. Keskeisimmät riippuvuudet ja niiden tunnistetut vaikuttavuudet ovat:

Kohde	Vaikuttavuus
Valtorin palvelustrategia	Valtorin palvelustrategian toimeenpanon syötteet
Arviointilainsäädännön muutos	Lainsäädännön muutokset arviointitoimintaan ja Valtorin tehtäviin
Valmiuslainsäädännön uudistaminen	Tori-toiminnan kriittisyyden osoittaminen ja siitä seuraavat lainsäädännön kehittämistoimet
Tuottavuusohjelma	Hallituksen julkisen talouden kestävyystavoitteet ja julkisen sektorin toiminnan tehostaminen
Digitalisaation ja tiedon liikkuvuuden esteiden purkaminen	Hallitus käynnistää julkisen hallinnon digitalisaatioon kytkeytyvän laajan lainsäädännön poikkihallinnollisen uudistusohjelman, jossa tunnustetaan ja kumotaan norminpurun hengessä digitalisaatiota estävät tai vaikeuttavat säädökset
Kriittisen infrastruktuurin tietojen avoimuuden uudelleenarviointi	Hankkeessa on tarkoitus tunnistaa ja määritellä yhteiskunnan kannalta merkityksellinen kriittinen infrastruktuuri ja siihen liittyvä tieto, sekä arvioida tämän tiedon avoimuuden nykytila ja mahdolliset riskit. Tavoitteena on tunnistaa tarpeelliset toimenpiteet riskien hallitsemiseksi sekä tarvittaessa valmistella tarvittavat lainsäädännön muutokset.
Korkean turvallisuuden ja varautumisen tietojenkäsittelyratkaisun rakentamishanke	Hankkeen vaikutukset yhteisiin palveluihin palvelutuotantoon sekä palvelujen tuottajien rooliin.
JIT-uudistushanke	mm. Tietosuojaan liittyvät vaatimukset
Tekoälyasetuksen toimeenpano	Toimeenpanoratkaisut poikkihallinnollisesti - Tekoälyn käyttöönottokysymykset.
Tori HE valmistelu tunnistettujen säädöskohteiden muutoksista	Valtion yhteisten tieto- ja viestintätekniisten palvelujen järjestämisestä annetun lain HE mukaiset muutokset.

17.10.2024

2.7 Rajaukset

Hankkeen mukaiset selvitykset ja kehittämistoimet kohdistuvat Tori- ja Tuve-lain viitekehykseen, jolloin muun toiminnan ja sitä ohjaavan lainsäädännön muutos- ja kehitystarpeet rajataan hankkeen ulkopuolelle.

Hankkeen lähtöoletuksena on voimassa olevan Tori- ja Tuve-lainsäädännön mukaiset palvelukeskuksen asiakkaat ja palveluiden käyttäjät ml. Tuve-lain 4 §:n mukaiset käyttäjät, jotka valtiovarainministeriö on hyväksynyt ennen 31.8.2024 Tuve-lain 4 §:n perusteella turvallisuusverkon käyttäjiksi.

Edellä mainitusta syystä tarkastelun ulkopuolelle rajataan mm. vuonna 2023 toimintansa aloittaneet hyvinvointialueet (pl. pelastustoiminta ja ensihoito Tuve-toiminnassa).

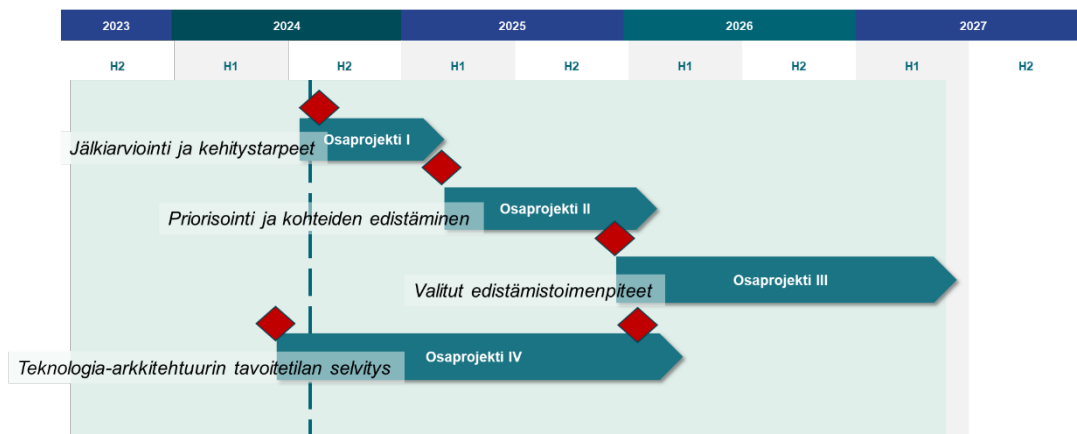
Selvityksen valtion yhteisten perustietotekniikkapalvelujen teknologia-arkkitehtuurin tavoitetilasta toimeenpano suoritetaan valtiovarainministeriön toimeksiannon mukaisesti, jossa Valtori turvallisuusverkon integraatiopalvelujen tuottajana vastaa toteutuksesta ja tuotoksista.

2.8 Aikataulu

Hankkeen toimeksiannon mukaiset tehtävät ja tuotokset on eritelty sisällöllisesti tarkemmin kohdassa 5. Alla olevassa taulukossa on kuvattu hankkeen pääpiirteinen aikataulu sekä vaiheistus ja niiden mukaiset päätehtävät. Vaiheistuksen ja niiden mukaisten tehtävien aikataulua voidaan tarkentaa hankkeen ohjausryhmän päätöksellä, hanketyöryhmän esityksestä.

Vaihe	Valmis
Osaprojekti I	31.3.2025
Suunnitteluvaihe	9 / 2024
Toteutusvaihe: Tiedonkeruu ja analyysi	2 / 2025
Lopetusvaihe: Raportointi ja jatkotoimenpiteet	3 / 2025
Osaprojekti II	Q1 / 2026
Osaprojekti III	Q2 / 2027
Osaprojekti IV	28.2.2026

Hanke vaiheistetaan osaprojekteihin niihin liittyvien tehtävien ja tavoitteiden mukaisesti. *Osaprojekteista II ja III* laaditaan sen mukaan tarkemmat suunnitelmat sisällöistä ja aikatauluista, kun niiden tehtävät ja tavoitteet on hyväksytty. *Osaprojektin IV* toteutuksen tarkemman suunnitelman ja aikataulun laatimisesta vastaa Valtori valtiovarainministeriön toimeksiannon mukaisesti.

Kuva 1. Hankkeen vaiheistus ja osaprojektien aikataulut

17.10.2024

3 Olemassa oleva dokumentaatio

3.1 Lähtökohtadokumentit

Hankkeen lähtökohtadokumentit ovat asiakirjoja tai muita tietolähteitä, joilla voidaan arvioida olevan vaikutusta tai tukea hankkeen tavoitteiden toteutumiseen ja siten toimivat hankkeessa käsiteltävän tiedon viitteinä sekä lähdeaineistona. Yksittäisen lähtökohtadokumentin merkitys ja sisällöllinen vaikutavuus hankkeeseen arvioidaan tarkemmin osaprojektien tehtävien yhteydessä.

Tunnistetut hankkeeseen vaikuttavat lähtökohtadokumentit:

Dokumentit/työryhmät	Sisältökuvaus	Asianumerot/lisätiedot
Hallituksen esitys laiksi valtion yhteisten tieto- ja viestintätekniisten palvelujen järjestämisestä annetun lain muuttamisesta	Tavoitteena täsmentää valtion yhteisten tieto- ja viestintätekniisten palvelujen tiedonhallinnan ohjausta, rekisterinpitovastuita ja palvelukeskuksen ja sen asiakkaiden tehtäviä ja vastuita yhteisten palvelujen tuottamisessa ja käytössä.	VN/15936/2023 Alatyöryhmä: Tori-lain muuttamista koskevan lainsäädäntötyöryhmän palvelussuhde-alatyöryhmä. VN/24150/2023
Tuve-lain jälkiarviointi		VN/10416/2024
Julkisen hallinnon ICT-palvelutuotannon nykytilaa kartoittava selvitys		PaTu-2025, VN/10114/2021
Palvelut ja tiedot käytössä Julkisen hallinnon ICT:n hyödyntämisen strategia 2012–2020 (vm.fi)	Valtionhallinnon ja kuntasektorin yhteinen tieto- ja viestintätekniikan (ICT) hyödyntämisen strategia.	Julkaistu huhtikuussa 2013
VTV vuosiyhteenveto ja tilintarkastuskertomus Valtorin vuoden 2023 tilintarkastuksesta		D/392/04.08.01/2023
Johtamisen ja organisaatiokulttuurin selvitys	Valtorin johtamisjärjestelmään ja organisaatiokulttuuriin liittyvä selvityksen lakisääteisten ohjaustehtäviensä tueksi	Valtorin vuoden 2021 strategiamuutoksen vaikutusten arviointi, ns. Pöyhiä-selvitys, VN/11461/2022-VM-12
Valtorin arvioinnin loppuraportti	Valtorin toiminnan kypsyys, tuottavuus ja palvelujen kustannustasojen kehitys sekä Valtorin muutostykyvykkyys.	Deloitte Consulting Oy:n toteuttama jälkiarviointi, VN/19498/2022. Jälkiarviointia edelsi Deloitte'n vuonna 2021 toteuttama Palkeiden ja Valtorin arviointi. VN/19498/2022
Selvitys valtion ICT-palvelujen keskitetyistä järjestämis- ja tuotantomalleista	Valtion yhteisten ICT-palvelujen toteuttamisen lähtötilanteen haasteet ja nykyisen valtion ICT-palvelujen järjestämis- ja tuottamismallin kyky vastata keskeisiin asiakastarpeisiin sekä ICT-ympäristön trendeihin	Gofore Lead Oy:n toteuttama Valtori 2025 -selvitys. Selvitys Valtion yhteisten IT-palvelujen päätöksentekomallista (2023) VN/21927/2021

17.10.2024

Selvitys valtion yhteisten perustietotekniikkapalvelujen teknologia-arkkitehtuurin tavoitetilasta	Toimeksianto laatia valtion yhteisten perustietotekniikkapalvelujen teknologia-arkkitehtuurin tavoitetilan kuvauksen	Valtori vastuutettu, osallistettava Erillisverkot sekä Tori- ja Tuve-palvelujen käyttäjät, VN/19401/2024-VM-1
---	--	---

3.2 Lait ja viranomaismääräykset

Lait ja viranomaismääräykset, jotka hankkeessa tulee ottaa huomioon:

- Laki Valtioneuvostosta (175/2003)
- Valtioneuvoston ohjesääntö (262/2003)
- Laki valtion yhteisten tieto- ja viestintätekniisten palvelujen järjestämisestä (1226/2013)
- Laki julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta (10/2015)
- Laki sähköisen viestinnän palveluista (917/2014)
- Laki viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnista (1406/2011)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- Valtioneuvoston asetus asiakirjojen turvallisuusluokittelusta valtionhallinnossa (1101/2019)
- Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019)
- Valmiuslaki (1552/2011)
- Tietosuojasääntely

3.3 Muut dokumentit

Muut hankkeen lähtökohtana olevat muut aineistot ja dokumentit:

- VM Hankemalli (VN Kampus)
- Lainvalmistelun vaikutusarviointiohje, valtioneuvoston julkaisu 2022:66. (Saatavilla: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-922-9>)
- Valtioneuvoston yhteiset periaatteet lainsäädännön seurannasta ja jälkiarvioinnista, valtioneuvoston julkaisu 2023:50. (Saatavilla: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-589-4>)

4 Hankkeen resurssit

Hanke ja sen *Osaprojektit I-III* toteutetaan ensisijaisesti valtiovarainministeriön JulkICT-osaston asiantuntijaresursseilla.

Tarve- ja harkintaperusteisesti (esim. kartoitukset, taustakyselyt, analyysit ym.) on mahdollista erikseen niin päätettäessä hankkia asiantuntijatukea hyödyntämällä JulkICT-osaston asiantuntijapuitesopimusta (VN/14794/2023).

Osaprojekti IV toimeenpanosta vastaa Valtori, joka valtiovarainministeriön toimeksiannon (VN/19401/2024-VM-1, 28.6.2024) mukaisesti kohdistaa työhön tarvittavan resursoinnin. Tehtävä toteutetaan palvelumaksuperusteisesti osana Valtorin ja Suomen Erillisverkot Oy:n perustehtävää. Toimeksiannon mukaisesti Valtorin työ ei saa vaikuttaa hidastavasti muihin sovittuihin tai jatkuvaluonteisiin tehtäviin.

17.10.2024

4.1 Hankeorganisaatio

4.1.1 Hankkeen osapuolet

Hankeorganisaatio muodostuu ensisijaisesti valtiovarainministeriön JulkICT-osaston nimeämistä henkilöistä sekä Valtorin asiaan nimeämästä asiantuntijasta. Hankkeessa työ lähtökohtaisesti organisoidaan ohjausryhmän ohjaukseen ja seurantaan sekä hanketyöryhmän valmisteluun ja toteutukseen. Hankesuunnitelman mukaisissa osaprojekteissa työskentely voidaan myös järjestää eri tehtävä-/asiakokonaisuuksien ympärille perustettaviin tehtäväkokonaisuuksiin, joiden perustamisesta ja kokoonpanoista sovitaan hanketyöryhmässä erikseen.

Hanketyöryhmä tekee lisäksi tarpeen mukaan yhteistyötä ja käsittelee tuotoksia seuraavien sidosryhmien kanssa:

- Valtionhallinnon virastot ja laitokset
- Tuve- ja Tori-palvelujen tuottajat (Valtori ja Suomen Erillisverkot Oy)
- Valtorin asiakasneuvottelukunta (ANK)
- Valtionhallinnon tiedonhallinnan yhteistyöryhmä (Valti)
- Turvallisuusverkkotoiminnan neuvottelukunta (Tuve-neuvottelukunta)
- Turvallisuusverkkotoiminnan asiakas- ja yhteistyöryhmä (Tuve-ASRY)

4.1.2 Ohjausryhmä

Hankkeen ohjausryhmänä toimii JulkICT-osaston johtoryhmä (JulkICT-jory).

Hankkeen ohjausryhmän tehtävänä on ohjata sekä tukea hanketyöryhmän työtä ja varmistaa, että hankkeen tavoitteet saavutetaan. Hankkeen ohjausryhmä hyväksyy hankesuunnitelman sekä sen muutokset muutoshallinnan mukaisesti. Hankkeen ohjausryhmä seuraa sekä tukee hankesuunnitelman toimeenpanon edistymistä ja hyväksyy hankesuunnitelman mukaiset väli- ja lopputulokset.

Hankkeen ohjausryhmä tekee hanketyöryhmän tehtävien edistämiseen tarvittavat linjaukset ja hyväksyy hanketyöryhmän laatimat osaprojektien lopputulokset (mm. muistio) sekä niiden perusteella ja hanketyöryhmän esityksestä vaiheistuksen mukaisen etenemisen.

Osaprojekti IV tehtävien toteutusta sekä osaprojektiin liittyvää ohjausta ja seurantaa tukee toimeksianton mukaisesti erillisellä valtiovarainministeriön päätöksellä asetettu osaprojektin laajennettu ohjausryhmä.

4.1.3 Hanketyöryhmä

Hanketyöryhmä valmistelee ja toteuttaa hankkeen tavoitteen ja hyväksytyin hankesuunnitelman mukaiset tehtävät ja tuotokset. Hanketyöryhmä käsittelee hankesuunnitelman ja sen muutokset ennen sen hyväksymistä hankkeen ohjausryhmässä.

Keskeiset hanketyöryhmän tehtävät:

- Valmistelee osaprojektien tarkemman toteutussuunnitelman (pl. *Osaprojekti IV*)
- Toteuttaa, seuraa ja koordinoi hyväksytyin hankesuunnitelman toimeenpanoa
- Varmistaa, että hankesuunnitelmaan kirjattavat tavoitteet saavutetaan
- Tukee ja edistää hankkeen ohjausta
- Valmistelee ja toimeenpanee hankkeen viestinnän
- Laatii oraprojektien lopputulosten pohjalta toimenpide-esityksen jatkotoimista

17.10.2024

Hanketyöryhmä koostuu JulkICT-osaston Palveluiden ja turvallisuuden ohjausyksikön sekä Tietopoliitikka-yksikön asiantuntijoista. Laajennettuun hanketyöryhmään osallistuu myös Valtorin nimetty edustaja. Hanketyöryhmän jäseninä toimivat seuraavat henkilöt:

Nimi	Tehtäväkuva hankkeessa
Suuriniemi Janne Varahenkilö: Kangasaho	Projektipäällikkö / Asiantuntija
Pöyhölä Nirosha	Hankekoordinaattori
Kangasaho Tommi	Asiantuntija, Tori-toiminta
Nuutinen Timo	Asiantuntija, Tuve-toiminta
Hytönen Tomi	Ohjaaja / Asiantuntija
Mäkiaho Isamaria / TIPO uusi juristi (palvelutuotanto)	Asiantuntija, lainsäädäntö
Kuronen Mika	Asiantuntija, varautuminen ja turvallisuus
Mäkilä Niko	Asiantuntija, varautuminen ja turvallisuus
Niskanen Risto	Asiantuntija, hanketoiminta
Viiman Santtu	Asiantuntija, lainsäädäntö
Järvinen Antti	Asiantuntija, talous ja tietotuotanto
Nissinen Jani	Asiantuntija, Valtorin edustaja
Pakkala Eeli / Jonna Saileranta	Hanketoiminnan tuki

4.1.4 Resurssien seuranta

Hanketyöryhmän työhön osallistuvien JulkICT-osaston jäsenien työaika seurataan Kieku-portaalin avulla. Hanketyöryhmän jäseniä ohjeistetaan kohdentamaan työaika JulkICT-osastolla voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti³. Hanketyöryhmän Valtorin edustaja toteuttaa seurannan oman organisaation ohjeiden mukaisesti.

Ohjeistuksen mukaisesti hankkeille kohdistettavia tehtäviä ovat esimerkiksi: hankkeeseen liittyvä säädösvalmistelu, hankkeen kokouksiin osallistuminen ja niiden valmistelu, hankkeeseen liittyvien tapahtumien järjestäminen.

³ JulkICT:n työajankohdennukset vuonna 2024. Saatavilla: https://kampus.vnv.fi/tyotila/julkict/_layouts/15/WopiFrame.aspx?sourcedoc=%7bB67FE6BA-9306-4DE0-A758-F177446D8702%7d&file=Ty%C3%B6ajankohdennukset%202024.pptx&action=default

17.10.2024

Hankkeelle on avattu oma seurantakohde:

Tehtävän nimi: T2-hanke
Toimintayksikkö: 3000 530600 Palveluiden ja turvallisuuden ohjausyksikkö
Toiminto: 3000171100 Julkisen hallinnon tietopolitiikan, tiedonhallinnan ja sähköisen asioinnin yleiset perusteet
Seuko 1 nro: 30006307

Hankkeen tai *Osaprojektien I-III* mahdolliset lisäresurssitarpeet hyväksyy JulkICT-johtoryhmä hanke-työryhmän esityksestä. *Osaprojekti IV* toimeenpanon lisäresurssitarpeita hallinnoi Valtori.

4.1.5 Ulkoisten toimittajien tai konsulttien hallinta

Mahdollisesti hankkeen *Osaprojekteihin I-III* myöhemmässä vaiheessa liittyvästä ulkoisten toimittajien työstä, konsulteista tms. tehdään hankkeen esityksen pohjalta erillinen päätös hankkeen ohjausryhmässä ja JulkICT-osaston työjärjestyksen mukaisesti.

Hanke vastaa projektipäällikön johdolla *Osaprojekteihin I-III* liittyvien ulkoisten toimittajien työn ohjauksesta hankinnan mukaisen toimeksiannon tehtävien ja tuotosten pohjalta sekä tarvittavilta osin toteuttaa ulkoisista toimijoista turvallisuusselvityksen ja allekirjoitetun vaitiolositoumuksen ennen tietojen luovuttamista.

Mahdollisissa hankinnoissa hyödynnetään JulkICT-osaston asiantuntijapuitesopimusta sekä sopimuksissa (VN/14794/2023-VM-27, TietoEvry; VN/14794/2023-VM-28, Solita) määritellyjä ehtoja.

Osaprojektin IV toteutukseen mahdollisesti liittyvästä ulkoisten toimittajien työstä, konsulteista tms. ja niiden ohjauksesta vastaa Valtori.

4.2 Hankkeen budjetti ja varojen käyttö

Hanke ja sen *Osaprojektit I-III* toteutetaan ensisijaisesti virkatyönä. *Osaprojekti IV* toimeenpano toteutetaan valtiovarainministeriön toimeksiannon mukaisesti.

Hankkeessa erikseen päätettävien, ulkoisten toimittajien töiden tai muiden kustannusten kohdistuminen vuoden 2025 talousarvion momentilta määritellään siinä vaiheessa, jos tällaisia kustannuksia hankkeelle kohdistuu.

4.3 Tilat, laitteet ja työkalut

Hankkeelle kukin toimija tekee työtä omassa toimipisteessään tai etänä erikseen annetun ohjeistuksen mukaisesti. Kokouspaikat ja neuvottelutilat määräytyvät käsiteltävän asiakokonaisuuden sekä osallistujien mukaan erikseen ja tapaamisissa sovelletaan ensisijaisesti hybridimuotoa (osallistujat läsnä sekä etänä). Turvaluokitellun materiaalin käsittely tehdään kunkin turvaluokituksen vaatimissa tiloissa ja toimintatavoilla sekä taltioidaan turvaluokkien edellyttämällä tavalla noudatettavan ohjeistuksen mukaisesti.

Hankkeen yhteiset asiakirjat tallennetaan T2-hankkeen Tiimeri-työtilaan tai VAHVA-järjestelmään (Asia: VM; Tori- ja Tuve toiminnan kehittäminen – T2-hanke, VN/19401/2024). Asialle tallennetaan vähintään hankkeen hyväksytyt perusasiakirjat (mm. hankesuunnitelma) sekä lopputulokset ja mahdolliset hankkeen toimesta annetut ohjausasiakirjat.

17.10.2024

Hankkeessa käytetään normaaleja valtioneuvoston kanslian tehtäviin osoittamia työasemia ja kannettavia tietokoneita. Tietoaineiston käsittelyssä on huomioitava materiaalin tietoturvaluokka.

Hankkeessa käytetään valtioneuvoston kanslian hyväksymiä toimisto-ohjelmistoja hankkeessa käsiteltävän tiedon tallentamiseen ja välittämiseen sekä sähköiseen viestintään ja kokouksiin.

Hankkeen *Osaprojekti IV* osalta Valtori määrittelee toimeenpanon edellyttämät tilat, laitteet ja työkalut. Toimeksiannon mukainen, hankkeelle tehtävä raportointi ja tiedonvälitys toteutetaan hankkeen mukaisilla järjestelyillä.

5 Toteutussuunnitelma

5.1 Aikataulu ja vaiheistus

Hankkeen valmisteluvaiheen mukaisessa suunnittelussa ja vaiheistuksen laadinnassa on edetty valtiovarainministeriön hankemallin mukaisesti⁴. Hankkeen valmisteluvaihe käynnistettiin JulkICT-osaston sisäisillä asiakohtaisilla valmisteluilla (mm. alustava Tuve-lain jälkiarviointia) sekä lähetekeskusteluilla keväällä 2024.

Valmisteluvaiheen pohjalta JulkICT-jory:lle esitettiin, että Tori- ja Tuve-toiminnan kehittämistä olisi syytä edistää yhtenä kokonaisuutena. Toimeenpanoesityksenä esitettiin, että Tori- ja Tuve-lainsäädäntöjen arviointi ja mahdolliset kehittämistoimet toteutetaan osana hankemuotoista kokonaisuutta, jossa lainsäädännön kokonaisvaltainen jälkiarviointi tehdään hankkeen ensimmäisen vaiheen osaprojektissa (*Osaprojekti I*) ja jonka tulosten pohjalta tehdään päätökset jatkotoimenpiteistä (*Osaprojekti II*).

JulkICT-jory hyväksyi valmisteluvaiheen esityksen 17.6.2024 sekä asetti suunnitteluvaiheen hankeesityksen ja -suunnitelman määräajaksi syyskuun 2024.

Osaprojekti IV mukaisen selvitystyön toimeksianto annettiin valtiovarainministeriön toimesta 28.6.2024, jossa asetettiin osaprojektin tavoitteen mukaisen tavoitetilan kuvauksen ja toimeenpanosuunnitelman valmistumisen määräajaksi viimeistään 28.2.2026.

Hanke ja sen *Osaprojektit I-III* toteutetaan soveltaen seuraavaa toimeenpanon järjestystä:

1. Valmisteluvaihe
 - Hanke-esityksen ja/tai -suunnitelman laatiminen tai päivitys (mm. toimeksianto, aikataulusuunnitelma, resurssitarpeen määrittely ym.)
2. Suunnitteluvaihe
 - Hanke-esityksen ja/tai -suunnitelman hyväksyminen ja päätökset hankkeen (mm. ohjausmallin päättäminen, hankkeen laajuus, viestintä, riskit, tuotosten valmisteluaikataulu ym.)
3. Toteutusvaihe
 - Hankkeen toteutus (mm. toteutuksen seuranta, arviointi, hankkeen riskien seuranta, muutosten hallinta, raportointi, ohjaus ym.)
4. Lopetusvaihe
 - Lopetuspäätös tai seuraavan vaiheen jatkotoimenpiteet (mm. tuotosten hyväksyntä ja niiden seuranta/arviointi hankekauden jälkeen ym.)
5. Hyötyjen arviointi

⁴ Ks. VM Hanketyöskentely. Saatavilla: <https://govfi.sharepoint.com/sites/Kampus-Palvelutjaohjeet/SitePages/Hankety%C3%B6skentely-VM.aspx>

17.10.2024

- Alussa asetettujen hyötytavoitteiden arviointi ja toimeenpano.

Osaprojekti IV osalta Valtori määrittelee toimeenpanon järjestyksen siten, että se tukee toimeksiannon mukaisen toteutuksen suorittamista.

Seuraavissa kappeleissa on kuvattu hankkeen osaprojektit ja niissä toteutettavien vaiheiden sisällöt, jotka on laadittu valtioneuvoston lainsäädännön seuranta ja jälkiarviointin periaatteita noudattaen.⁵

5.2 Hankkeen vaiheistus

5.2.1 Osaprojekti I

Hankkeen ensimmäisen vaiheen osaprojektissa (*Osaprojekti I*) on tavoitteena arvioida Tori- ja Tuve-toiminnan nykytilanne ja kehitystarpeet, mikä tullaan toteuttamaan lainsäädännön jälkiarviointina. Jälkiarviointinissa tavoitteena on tarkastella Tori-lain sekä Tuve-lain nykyistä sisältöä, arvioiden lakien toimeenpanoa ja soveltuvuutta nykytilanteeseen sekä lakien mahdollinen täsmentämis- ja uudistamistarvetta. Arviointin tavoitteena on tunnistaa kohteita, jotka edellyttävät lainsäädäntömuutoksia mutta myös kohteita, joiden mukainen toimeenpano on mahdollista jo nykyllä lainsäädännön puitteissa.

Jälkiarviointi tullaan tekemään ensimmäisen vaiheen osaprojektissa kokonaisuutena, jossa tarkastellaan sekä Tori-lain että Tuve-lain soveltuvuudet sekä muutostarpeet, huomioiden mahdolliset tarpeet yhteisten tv-t-palveluiden lainsäädännön yhdenmukaisuudelle tai yhtenäistämiseksi. Osaprojektin tuloksena, jälkiarviointinissa tavoitteena on tuottaa päätöksentekoa varten vähintään seuraavat kuvaukset:

- Arvio, miten Tori- ja Tuve-lain toimeenpano on onnistunut
- Arvio, miten nykytila on suhteessa asetettuihin tavoitteisiin
- Valtion yhteisten tv-t-palvelujen määrittelyn ja palvelujen ominaisuuksien määrittelyn kehitystarpeet (sis. palvelujen määrittely, palvelujen ominaisuuksien (esim. turvallisuus, varautuminen) määrittely)
- Arvio palvelujen järjestämismallin muutostarpeista ja -kohteista (sis. palvelutuotantomalli (tuottamistapa ja rahoitusmalli), asiakkaat ja ohjaus)

Osaprojekti jakaantuu:

Vaihe	Toimenpiteet	Valmis
Osaprojekti I		31.3.2025
Suunnitteluvaihe	JulkICT-jory hyväksyy hankesuunnitelman	30.9.2024
Toteutusvaihe: Tiedonkeruu ja analyysi		27.2.2025
Lopetusvaihe: Raportointi ja jatkotoimenpiteet	Ohjausryhmän käsittely	24.3.2025

⁵ Valtioneuvoston yhteiset periaatteet lainsäädännön seurannasta ja jälkiarviointinista (2023). Saatavilla: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-589-4>

17.10.2024

5.2.1.1 Toteutusvaihe: Tiedonkeruu ja analyysi

Valtioneuvoston periaatteiden mukaan, osaprojektissa toteutettavan jälkiarvioinnin tiedonkeruu- ja analyysivaiheen tavoitteena on kerätä ja analysoida tietoa lainsäädännön vaikuttavuudesta, tehokkuudesta, tarkoituksenmukaisuudesta tai kehittämistarpeista. (Kyselyt, koostaminen, analyysi).⁶

Osaprojektin tiedonkeruu ja analyysivaiheen tehtävät ja tavoitellut tuotokset sekä niiden tavoiteaika-
taulut:

Tehtävät ja tuotokset	Valmis
Ensimmäinen versio / analyysi nykytilasta ja mahdollisista toimenpide-ehdotuksista työryhmään katselmoitavaksi	14.11.2024 TAI 4.12.2024
Toinen versio / analyysi nykytilasta ja mahdollisista toimenpide-ehdotuksista työryhmään katselmoitavaksi	22.1.2025 TAI 6.2.2025
Analyysi nykytilasta ja mahdollisista toimenpide-ehdotuksista työryhmään hyväksyttäväksi	27.2.2025

Osaprojektissa toteutettavassa jälkiarvioinnissa viitekehyksenä toimii voimassa oleva lainsäädäntö, jolloin tarkastelunäkökulma rajataan nykylainsäädännön pykäliin ja niiden mukaisen sisällön soveltuvuuteen, kattavuuteen ja puutteellisuuksiin. Jälkiarvioinnin tuloksena valmistellaan muistio, joka sisältää arvion lainsäädännön soveltuvuudesta nykyiseen toimintaympäristöön, tuottavuustavoitteisiin ja valtion toimijoiden tarpeisiin sekä havainnot tarkentamis- ja päivittämistarpeista. Arvioinnissa myös koostetaan ne tunnistetut kehittämiskohteet, joita olisi mahdollista edistää voimassa olevan lainsäädännön pohjalta.

Arvioinnissa huomioidaan tarpeen mukaan niin kutsuttu ”nollavaihtoehto” eli mitä tapahtuu, mikäli voimassa olevaa lainsäädäntöä ei muuteta.⁷ Jälkiarvioinnin tuloksena tuotetaan myös hanketyöryhmän näkemys mahdollisista uudistamiskohteista sekä esitys jatkotoimenpiteistä. Osaprojektin tuloksena, hanketyöryhmän esityksestä käynnistettäessä jatkotoimenpiteitä, toimii osaprojekti ja sen mukainen jälkiarviointi näiden toimenpiteiden esiselvityksenä.

5.2.1.1.1 Tehtävät

Osaprojektin tiedonkeruu ja analyysivaihe koostuu seuraavista tehtäväkokonaisuuksista, joita edistetään rinnakkain hanketyöryhmän jäsenten toimesta seuraavasti:

1. Tehtäväkokonaisuus: Tuve-lain tarkastelu

Vastuuhenkilönä toimii *Timo Nuutinen*.

Tehtäväkokonaisuus sisältää tehtäviä ja tuotoksia seuraavasti:

- tuottaa Tuve-lain pykäläkohtaisen arvion/tarkastelun
- aineiston/tarkastelun pohjalta tuottaa muutostarpeet ja niiden toteutuksen vaihtoehdot
- koostaa muistioon yhteenvedon nykytilaselvityksen ja muutostarpeiden tuloksista
- arvioi, mitä tulisi uudistaa, mitä haasteita ja mahdollisuuksia uudistamiseen mahdollisesti liittyy sekä mitä voidaan tehdä jo voimassa olevan lainsäädännön pohjalta

⁶ Valtioneuvoston yhteiset periaatteet lainsäädännön seurannasta ja jälkiarvioinnista (2023, 21). Saatavilla: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-589-4>

⁷ Lainvalmistelunvaikutusarviointiohje (2022, 20). Saatavilla: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164423/VN_2022_66.pdf?sequence=4&isAllowed=y

17.10.2024

- pyrkii tunnistamaan toimeksiannon osalta mahdollisia riippuvuuksia
- työstää esityksen muistioon jatkotoimenpiteistä yhdessä hanketyöryhmän kanssa

2. Tehtäväkokonaisuus: Tori-lain tarkastelu

Vastuuhenkilönä toimii *Tommi Kangasaho*.

Tehtäväkokonaisuus sisältää tehtäviä ja tuotoksia seuraavasti:

- tuottaa Tori-lain tavoitteiden toteutumisen ylätasolla ja pykäläkohtaisen arvion/tarkastelun tai muutoin tarkoituksen mukaisessa laajuudessa (huomioiden Tori1-muutokset)
- kartoittaa ylätasolla mahdolliset haasteet ja uudistamiskohteet
- koostaa muistioon yhteenvedon Tori-lainsäädännön nykytilaselvityksen ja muutostarpeiden tuloksista
- arvioi, mitä tulisi uudistaa, mitä haasteita ja mahdollisuuksia uudistamiseen mahdollisesti liittyy sekä mitä voidaan tehdä jo voimassa olevan lainsäädännön pohjalta
- työstää esityksen muistioon jatkotoimenpiteistä yhdessä hanketyöryhmän kanssa

3. Tehtäväkokonaisuus: Yhtenäistäminen, yhdenmukaistaminen ja yhteiset rakenteet

Vastuuhenkilönä toimii *TIPO uusi juristi / Isamaria Mäkiaho*.

Tehtäväkokonaisuus sisältää tehtäviä ja tuotoksia seuraavasti:

- tuottaa arvion Tuve- ja Tori-lain yhdenmukaisista tai mahdollista yhtenäistämisen kohteista
- määrittelee Tori- ja Tuve-lainsäädännön arvioinnista johdettavat tarpeet yhdenmukaistamiselle tai yhtenäistämiseksi
- kartoittaa mahdolliset haasteet sekä esteet yhdenmukaistamiselle tai yhtenäistämiseksi
- arvioi, mitä tulisi yhtenäistää, mitä haasteita ja mahdollisuuksia uudistamiseen mahdollisesti liittyy sekä mitä voidaan tehdä jo voimassa olevan lainsäädännön pohjalta
- työstää esityksen muistioon jatkotoimenpiteistä yhdessä hanketyöryhmän kanssa

4. Tehtäväkokonaisuus: Aineiston kartoitus, keruu ja analysointi

Vastuuhenkilönä toimii *Nirosha Pöyhölä*.

Tehtäväkokonaisuus sisältää tehtäviä ja tuotoksia seuraavasti:

- kartoittaa toimeksiannon osalta keskeiset tehtyjen selvitysten, arviointien yms. kohteet ja nostaa niissä esitetyt lainsäädännön muutos- ja kehitystarpeet hanketyöryhmälle
- ottaa vastaan syötteet lisätietojen kartoitukselle ja toteuttaa mahdolliset kyselyt tms.
- taloudellisten tietojen koostaminen tukemaan arviota Tori-lain tavoitteiden sekä tavoiteltujen taloudellisten hyötyjen toteutumisesta (palvelukeskuksen perustietotekniikan kustannusten kehitys talous- ja volyymitietojen pohjalta)
- kysymysten/kyselyiden laadinta sekä niiden toteutus
- analysoinnin organisointi ja vastausten koostaminen

5. Tehtäväkokonaisuus: Perustelumuistion / lainsäädännön (arvio)muistion rakenne ja sisältö

Vastuuhenkilönä toimii *Janne Suuriniemi*.

Tehtäväkokonaisuus sisältää tehtäviä ja tuotoksia seuraavasti:

- Lopputuloksen tuotettavan muistion rakenteen valmistelu ja sisällön laadinnan koordinointi
- Analyysien sekä mahdollisten jatkotoimenpide-ehdotusten arviointien koostaminen muistioon
- Koostavan arvion valmistelu (ratkaisuvaihtoehdot ja niiden vaikutukset)

Tehtäväkokonaisuuden vastuuhenkilö vastaa ao. tehtäväkokonaisuuden edistämisestä ja sisällön mukaisten tehtävien toteutuksesta. Vastuuhenkilö kokoaa työn tueksi tarvittavat asiantuntijat sekä huolehtii yhteistyöstä muiden tehtäväkokonaisuuksien kanssa.

17.10.2024

5.2.1.1.2 Aineistot ja menetelmät

Tori- ja Tuve-lain jälkiarviointi ja nykytilan kartoitus toteutetaan olemassa olevien selvityksien, tilastojen ja asiakirja-analyyysien avulla. Tarkasteltavia aineistoja voivat olla / ovat esimerkiksi:

- Talous- ja volyymitiedot 2014–2023/2024
- Tori-siirtojen aikaiset tiedot
- Prosessien kehittymisen mittaaminen
- Palvelujen toimintavarmuus ja laatu
- Valtiovarainministeriön ulkoiset konsulttiselvitykset mm. Deloitte, Pöyhiän selvitys, Gofore ja VM sis. Muutosohjelma
- Palvelutuotannon kehittämisen tiekartta (vrt. Kehryn toiminnan käynnistys VM:n toimesta)
- Palvelujen yhtenäistämistä ja palveluvalikoiman laajuus
- VTV:n ja eduskunnan lausumat
- Tuve-jälkiarvioinnin esiselvitys 2024

Saatavilla olevien aineistojen tarkastelun lisäksi hanketyöryhmän tulee arvioida toimeenpanon edessä tarvetta kartuttaa tai täsmentää olemassa olevia tietoja muilla menetelmillä. Tori- ja Tuve-lainsäädännön mukaisilta asiakkailta ja palvelujen tuottajilta voidaan esimerkiksi tiedustella näkemyksiä voimassa olevan lainsäädännön toimivuudesta, puutteista tai uudistamiskohteista ja/tai mielipiteitä työryhmän esityksistä muutostavoitteiksi. Tietojen täsmentäminen ja kartuttaminen toteutetaan valituille kohde-ryhmille kohdennettuina sähköisinä kyselyinä (esim. webropol-kyselyinä).⁸

Lähtökohtana on voimassa olevan lainsäädännön lähtötilan sekä soveltuvuuden tarkastelu ennakkoon asetettujen arviointikohteiden avulla, joiden tilan arviointi suoritetaan yhteneväistä kriteeristöä vasten. Tavoitteena ei ole tässä vaiheessa tuottaa ratkaisuja, vaan tunnistaa ne osakokonaisuudet ja ongelmat, mihin jälkiarvioinnissa lainsäädännön pykäläkohtaisia sisältöjä verrataan. Jälkiarvioinnissa lähtökohtaisesti asiaa arvioidaan aikaisemmin asetettujen tarpeiden kautta, jolloin tulee myös tarkastella, miten mahdolliset uudet tarpeet otetaan tarvittavassa laajuudessa arvioinnissa huomioon.

Voimassa olevan lainsäädännön tilaa ja soveltuvuutta arvioidaan vähintään seuraavien kohteiden avulla:

- Tori- ja Tuve-lain toimeenpanojen onnistuminen
- Lainsäädännössä tuottavuudelle asetettujen tavoitteiden toteutuminen
- Lainsäädännössä turvallisuudella ja varautumiselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen
- Palvelutuotantomallien toimivuus tukemaan asiakkaiden tarpeiden toteutumista
- Lainsäädännössä määritellyn asiakaskunnan tarkoituksenmukaisuus
- Ohjausmallien toimivuus

5.2.1.2 Lopetusvaihe: Raportointi ja jatkotoimenpiteet

Valtioneuvoston periaatteiden mukaan, jälkiarvioinnin raportoinnin tavoitteena on kuvata jälkiarvioinnin tausta, aineistot ja menetelmät, tulokset ja kehittämisohjeet sekä viesti tuloksista päätöksentekijöille ja tarvittaville sidosryhmille. Hankkeessa tämä toteutetaan muistiona, mikä osaltaan on myös osaprojektin loppuraportti.

⁸ Ks. esim. Valtioneuvoston yhteiset periaatteet lainsäädännön seurannasta ja jälkiarvioinnista (2023, 23–24). Saatavilla: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-589-4>

17.10.2024

Tehtävät ja tuotokset	Valmis
Ensimmäinen yhteenveto/luonnos muistion sisällöstä ja toimenpide-ehdotuksista valmis työryhmälle kommentoitavaksi.	14.11.2024 TAI 4.12.2024
Toinen versio muistiosta ja toimenpide-ehdotuksista valmis työryhmälle kommentoitavaksi.	22.1.2025 TAI 6.2.2025
Viimeistelty muistio ja toimenpide-ehdotukset työryhmälle hyväksyttäväksi.	28.2.2025
Ohjausryhmä hyväksyy muistion ja jatkotoimenpiteet.	24.3.2025
Valtiovarainministeriön johdon käsittelyt jatkotoimenpiteistä	4/2025

Osaprojektin lopputuloksena toteutettava muistio sisältää myös esityksen jatkotoimenpiteistä hankkeen vaiheistuksen mukaiselle etenemiselle ja *Osaprojekti II* suunnitteluvaiheen käynnistämiseksi. Hankkeen ohjausryhmän hyväksymä muistio toimii samalla toimeksiannota *Osaprojekti II* suunnitteluvaiheen sekä tältä osin hankesuunnitelman tarkennusten toteutukselle.

5.2.2 Osaprojekti II

Hankkeen toisen vaiheen osaprojektissa (*Osaprojekti II*) on alustava tavoitteena *Osaprojekti I* toteutetun jälkiarvioinnin ja sen tulosten mukaisten lainsäädännön kehittämistoimien priorisointi, muutosten perusteet (ml. talous) ja suunnittelu sekä mahdolliset rahoitusmallin kehitystarpeiden arviointi ja voimassa olevan lainsäädännön pohjalta edistettävien kohteiden toteutus erikseen hankkeen ohjausryhmän päätettämän toimeksiannon mukaisesti.

Vaihe	Toimenpiteet	Valmis
Osaprojekti II		Q1 / 2026
Suunnitteluvaihe	JulkICT-jory hyväksyy päivitetyn hankesuunnitelman	
Toteutusvaihe:		
Lopetusvaihe:		

Osaprojektin II osalta tarkennetaan hankesuunnitelmaa hankkeen ohjausryhmän päätöksenteon pohjaksi.

5.2.3 Osaprojekti III

Hankkeen kolmannen vaiheen osaprojektissa (*Osaprojekti III*) on alustava tavoitteena *Osaprojekti II* toteutetun kehittämistoimien priorisoinnin ja suunnittelun pohjalta toteuttaa toimenpiteet valittujen kehityskohteiden edistämiseksi erikseen hankkeen ohjausryhmän päättämän toimeksiannon mukaisesti.

Vaihe	Toimenpiteet	Valmis
Osaprojekti III		Q2 / 2027
Suunnitteluvaihe	JulkICT-jory hyväksyy päivitetyn hankesuunnitelman	
Toteutusvaihe:		
Lopetusvaihe:		

17.10.2024

Osaprojektin III osalta tarkennetaan hankesuunnitelmaa hankkeen ohjausryhmän päätöksenteon pohjaksi.

5.2.4 Osaprojekti IV

Hankkeen neljännessä osaprojektissa (*Osaprojekti IV*) on tavoitteena valtiovarainministeriön toimeksiannon mukaisesti toteuttaa valtion yhteisten perustietotekniikkapalvelujen teknologia-arkkitehtuurin tavoitetilan kuvaus ja sen toimeenpanosuunnitelma.

Vaihe	Toimenpiteet	Valmis
Osaprojekti IV		28.2.2026
	Valtiovarainministeriön toimeksianto	28.6.2024

Osaprojektin mahdollinen jako osakokonaisuuksiin ja toimeenpanon tarkempi suunnittelu tehdään Valtorin toimesta ja toimitetaan hankkeelle tiedoksi. Toimeenpanosta ja vaiheistuksesta vastaa Valtori niin, että osakokonaisuuksien tuotokset ovat valmiina toimeksiannossa määriteltyyn määräaikaan mennessä.

Osaprojektin mukainen työ toteutetaan muutoin valtiovarainministeriön toimeksiannossa kirjattujen lähtökohtien ja reunaehtojen sekä Valtorin organisoinnin mukaisesti. Valtori raportoi tehtävien edistymisestä toimeksiannon mukaisesti osaprojektin laajennetulle ohjausryhmälle.

Osaprojektin ja siten valtiovarainministeriön toimeksiannon etenemistä ohjataan ja seurataan osana hanketta. Osaprojektin toimeksiannon mukaisten tehtävien toteuttamiseen liittyvänä ohjausryhmänä toimii valtiovarainministeriön erillisellä päätöksellä asettama laajennettu ohjausryhmä, mihin osallistuu Valtorin ja valtiovarainministeriön lisäksi Suomen Erillisverkot Oy:n ja keskeisimpien käyttäjien edustajat. Osaprojektin laajennettu ohjausryhmä sopii käytännöt sekä raportoi toiminnastaan hanketyöryhmälle.

5.3 Hankkeen päättäminen

Hankkeen ohjauksesta, koordinaatiosta ja mahdollisesta rahoituksesta vastaa valtiovarainministeriö. Hankkeen ohjausryhmä hyväksyy hanketyöryhmän esityksestä *Osaprojektien I-III* lopputulokset sekä arvioi hanketyöryhmän toimenpide-esitysten pohjalta mahdollisesti käynnistettävät osaprojektien jatkotoimenpiteet.

Osaprojekti IV lopputulosten hyväksynnästä vastaa osaprojektin laajennettu ohjausryhmä Valtorin toimeksiannosta pohjalta laatiman suunnitelman mukaisesti.

Hankkeen päättyessä, kun osaprojektien sekä kokonaishankkeen lopputulokset on hyväksytty, valmistellaan hankkeen loppuraportti. Loppuraportissa kuvataan tarvittavat jatkotoimet ja tehtyjen toimenpiteiden seuranta. Loppuraportti käsitellään viimeisessä hankkeen ohjausryhmän kokouksessa. Kun hankkeen loppuraportti on hyväksytty, katsotaan hanke päättyneeksi.

Hankkeen loppuraporttiin kirjataan jatkotoimina hankkeen hyötytavoitteiden arvioinnin suorittaminen, jossa mitataan, saavutettiinko alun perin hankkeelle asetetut strategiset päämäärät ja hyötytavoitteet (mm. onko hankkeen tuotoksilla tavoiteltua vaikutusta ja onko toiminta muuttunut haluttuun suuntaan, jne.). Yleensä hankkeen jälkiarviointi voidaan suorittaa, kun tietty aika (esim. 6–12 kk) on kulunut hankkeen lopetuksesta ja tuotosten vastaanottajalla on ollut aikaa hyödyntää hankkeen tuotoksia siten, että hyötytavoitteet toteutuvat.

17.10.2024

6 Ohjaussuunnitelma

6.1 Viestintä

Hankkeen viestinnästä vastaa projektipäällikkö, jollei hanketyöryhmässä ole erikseen muuta sovittu viestintään liittyvien tehtävien tai osaprojektien mukaisten kokonaisuuksien hoitamisesta.

Hankkeen toimeksiannon tavoitteista ja aikataulusta viestitään hankkeen ja sen tavoitteiden edistämiseksi hankkeen kohde- ja sidosryhmille. Viestintään liittyvistä tehtävistä tai toimenpiteistä sovitaan tarveperusteisesti erikseen hanketyöryhmässä tai hankkeen ohjausryhmässä.

Tunnistetut hankkeen ulkoiset yhteistyö- ja muut viestintäfoorumit ovat mm. seuraavat:

- Palvelujen tuottajien (Valtori ja Erillisverkot) kanssa pidettävät yhteistyöryhmät
- Valtorin asiakasneuvottelukunta
- Valtionhallinnon tiedonhallinnan yhteistyöryhmä (Valti)
- Turvallisuusverkkotoiminnan neuvottelukunta (Tuve-neuvottelukunta)
- Valtiovarainministeriön asettaman turvallisuusverkkotoiminnan asiakas- ja yhteistyöryhmä (Tuve-ASRY)
- Virve yhteistyöryhmä (Virve YTR)

Hankkeen viestinnästä laaditaan tarvittaessa erillinen viestintäsuunnitelma hankesuunnitelman liitteeksi, jos se viestinnän tarpeiden laajentuessa tarvitaan ja hanketyöryhmässä tai hankkeen ohjausryhmässä niin sovitaan.

6.2 Raportointi

Hankkeen raportointi tapahtuu pääasiassa valtiovarainministeriön sisäisillä foorumeilla kuten esim. JulkiICT-jory sekä osasto- ja yksikkökokoukset. Viestintä- ja ulkoinen raportointitarve arvioidaan aina tapauskohtaisesti. *Osaprojekti IV* osalta Valtori määrittelee ne organisaation sisäisen toimielimet, joihin osaprojektin mukaista toimeenpanoa pitää heillä sisäisesti raportoida.

Hankkeen kokonaisraportoinnista vastaa projektipäällikkö ja toimintaa tukee hanketyöryhmä. Hankkeessa sovittujen osakokonaisuuksien (tehtäväkokonaisuudet) raportoinnista vastaa puolestaan kunkin kokonaisuuden vastuuasiantuntija. Hankkeen kokonaisraportointivastuu voidaan tapauskohtaisesti ja erikseen sovittaessa valtuuttaa myös hanketyöryhmän muille asiantuntijoille.

Hanke vastaa kokonaishankkeessa ja osaprojekteissa sovittavista raportoinneista JulkiICT-osaston johtoryhmälle. Hankkeen mahdollisten tulevien *Osaprojektien II-III* osalta vastuuhenkilöitä ja raportointikäytäntöjä tarvittaessa tarkistetaan tarkennettavassa hankesuunnitelmassa.

6.3 Kokoukset ja palaveri

6.3.1 Ohjausryhmän kokoukset

Hankkeen ohjausryhmänä toimii JulkiICT-osaston johtoryhmä, joka kokoontuu joka viikon maanantai pl. ajankohtiin osuvat pyhäpäivät.

17.10.2024

Hankkeen ohjauksen ja raportoinnin asioiden käsittelyt suunnitellaan ja valmistellaan hanketyöryhmässä sekä sovitetaan ja esitetään tarvittaviin JulkICT-osaston johtoryhmän kokousten aikatauluihin.

Hankesuunnitelman ja *Osaprojekti I* osalta hankkeen ohjausryhmän käsittelyiden tarve on tunnistettu vähintään seuraavissa ajankohdissa:

- Maanantai 30.9.2024 (hankesuunnitelma)
- Maanantai 27.1.2025 (väliraportointi)
- Maanantai 24.3.2025 (lopputulokset ja jatkotoimet)

6.3.2 Palaverit ja yhteydenpito muihin hankkeisiin tai projekteihin

Hankkeen tavoitteiden ja hyväksytyin hankesuunnitelman mukaisia tehtäviä työestetään hanketyöryhmässä sekä erillisissä teema-/tehtäväkohtaisissa tehtäväkokonaisuuksissa. Hankkeen suunnitelman mukaista etenemistä seurataan hanketyöryhmän kokouksissa, joita järjestetään noin kolmen (3) viikoin välein. Laajennetun hanketyöryhmän kokoukset järjestetään noin kerran kuukaudessa.

Hanketyöryhmän kokousten puheenjohtajana toimii projektipäällikkö ja kokouksista laaditaan hankekoordinaattorin/assistentin toimesta tiiviit kokousmuistiot hanketyöryhmän käyttöön. Tämän lisäksi tehtäväkokonaisuuksien mukaiset ryhmät voivat kokoontua vastuuvalmistelijan johdolla hankesuunnitelman edellyttämän aikataulun ja vaiheen mukaisesti. Tehtäväkokonaisuuksien kokouksista ei laadita erillisiä muistioita.

Hanketyöryhmän toimeenpanon etenemisestä tiedotetaan (tarpeen mukaan ja tarvittavassa laajuudessa) myös JulkICT-osaston palveluiden ja turvallisuuden ohjaus- ja tietopolitiikkayksiköiden kokouksissa.

6.4 Riskien hallinta

Hankkeeseen liittyvien riskien ja niiden hallintakeinojen määrittämisestä, toteuttamisesta sekä seurannasta ja dokumentoinnista (riskienhallinta) vastaa hanketyöryhmä. Valtori vastaa valtiovarainministeriön toimeksiannon mukaisesta *Osaprojekti IV* riskien hallinnasta ja niiden seurannasta sekä raportoinnista.

Hankkeen ohjausryhmä osallistuu tarvittaessa riskien hallintaan tehtäviensä mukaan ja siinä roolissa, miten hanketyöryhmän riskienhallinnassa hankkeen ohjausryhmälle on määritelty yksittäisen riskin osata.

Hanketyöryhmä raportoi hankkeen ohjausryhmälle hankkeen keskeiset riskit ja niiden hallinnan toimenpiteet.

Hankkeen riskejä tarkastellaan osaprojektien aikana vähintään kerran sekä tarvittaessa, jos riskien määrä kasvaa tai niiden vaikuttavuudet muuttuvat olennaisesti. Hankkeen riskit, niiden luokittelu ja riskien hallintatoimenpiteet kirjataan ja ylläpidetään hankesuunnitelman liitteenä (Liite 1) olevassa asiakirjassa.

6.5 Muutosten hallinta

Muutokset hyväksytyssä hankesuunnitelmassa (*Osaprojektit I-III*) kirjattuihin tavoitteisiin, vaiheistukseen, tehtäviin, resursointiin tai aikatauluun sekä mahdolliseen erillisrahoitukseen tuodaan käsiteltäväksi hanketyöryhmään, joka arvioi ja hyväksyy muutoksen mukaiset kirjaukset hankesuunnitelmaan.

17.10.2024

Muutettu hankesuunnitelma viedään hankkeen ohjausryhmään, joka hyväksyy muutoksen hanketyöryhmän esityksestä.

Muutosesitykset tulee kuvata ja perustella sekä arvioida vaikutukset hankkeelle. Tarvittaessa vaikutukset tulee päivittää hankesuunnitelmaan. Muutosesityksen voi tehdä kuka tahansa ohjaus- tai hanketyöryhmän jäsen. Muutosesitykset toimitetaan hankkeen projektipäällikölle tai hankekoordinaattorille. Muutosesitysten tarkentamisesta sekä ottamisesta osaksi hankesuunnitelmaa ja sen viemisestä projektipäällikön toimesta hankkeen ohjausryhmän hyväksyttäväksi sovitaan hanketyöryhmässä.

Valtori vastaa *Osaprojekti IV* muutosten hallinnasta sekä käsittelystä sekä sen mukaisesti osaprojektiin liittyvien suunnitelmien ylläpidosta.

7 Dokumentointisuunnitelma

7.1 Hankkeen työtilat ja dokumenttien hallinta

Tiimeri-työtila: Hankkeen Tiimeri-työtilaan tallennetaan kootusti korkeintaan TL IV -luokitellut materiaalit ja asiakirjat. Hankkeen osaprojekteille ja niiden tehtäväkokonaisuuksille voidaan tarpeen vaatiessa perustaa myös omia (Tiimeri) työtiloja. Työtiloihin on hanketyöryhmän kokoonpanon mukaan mahdollista myöntää oikeudet myös VM/Valtioneuvoston ulkopuolisille jäsenille.

VAHVA-järjestelmä: Valtioneuvoston yhteiseen sähköiseen VAHVA-asianhallintajärjestelmään tallennetaan kaikki viralliset, julkiset ja korkeintaan TL IV -luokitellut asiakirjat.

Hankeikkuna: Valtioneuvoston hankeikkunaa tallennetaan *Osaprojekti III*:ssa mahdollisesti käynnistettävä lainsäädäntöhanke Valtioneuvoston kanslian määräyksen (VN/3061/2020-VNK-1) mukaisesti vähintään hankeryhmän julkiset asettamis- ja lopettamispäätökset, lausuntopyynnöt, lausunnot sekä mahdollisten työryhmien ja komiteoiden väli- ja loppuraportit, kokouspöytäkirjat, strategiat, selonteot sekä muut julkiset asiakirjat.

Hankesalkku: Digi- ja väestötietoviraton ylläpitämään Hankesalkkuun viedään tarvittaessa valtiovarainministeriön ohjeen (VN/15307/2019-VM-7) mukaiset perustiedot, mikäli arvioidut kokonaiskustannukset ovat hankkeen aikana vähintään 1 Me.

7.2 Dokumentointistandardit

Hankkeen dokumentoinnissa sekä hankekokonaisuuden aikana tuotettavien esitysmateriaalien ja kirjallisten tuotosten ulkoasuvaatimuksissa noudatetaan lähtökohtaisesti valtioneuvoston ja valtiovarainministeriön visuaalisen viestinnän ohjeita.⁹

Valtori vastaa *Osaprojekti IV* dokumentoinnissa sekä toteutuksen aikana tuotettavien esitysmateriaalien ja kirjallisten tuotosten vaatimusten määrittelystä.

VAHVA-järjestelmään tallennettavat valmiit dokumentit muutetaan pdf-muotoon.

⁹ Valtioneuvoston yhteinen viestintä. Saatavilla: <https://govfi.sharepoint.com/sites/Kampus-Palvelutjaohjeet/SitePages/Viestinta-ja-visuaalinen-ilme.aspx>

17.10.2024

8 Liitteet

1. Riskiluettelo: Hankkeen riskien yksilöinti, luokittelut ja riskien hallintatoimenpiteet

9 Versiohistoria

Versiohistoria

Versio	Pvm	Muutoskuvaus	Tekijä
0.1	11.7.2024	Alustavat luonnokset hankesuunnitelman kappaleisiin	Nirosha Pöyhölä
0.5	7.8.2024	Luonnos hanketyöryhmän valmisteluun	Janne Suuriniemi Nirosha Pöyhölä
0.6	28.8.2024	Tarkennuksia Osaprojekti II tavoitteisiin, lisätty Osaprojekti IV ja sen mukaiset täydennykset eri kappaleisiin	Janne Suuriniemi
0.8	9.9.2024	Hanketyöryhmän palautteiden mukaiset tarkennukset	Janne Suuriniemi
0.9	20.9.2024	Hanketyöryhmän hyväksymä versio JulkICT-osasto joryn käsittelyyn	Janne Suuriniemi Nirosha Pöyhölä
1.0	31.10.2024	JulkICT-joryn (hankkeen ohry) hyväksymä versio	Janne Suuriniemi